

αὐτὴ δύναται νὰ φανῆ ὑπερβολικὴ, ἀλλ' ἐὰν ἀναλογισθῆ
τις τὰς προτέρως ἐπιτυχίας, ἃς ἐκέρδισαν κατὰ δυνάμεων
οὐχ' ἤττον πολυπληθῶν, θέλει ἐννοήσῃ ὅτι οἱ Μαυροβούνιοι
ἐδέχθησαν τὴν πάλιν μετ' ἀπαθείας καὶ πεποιθήσεως.

Τὰ γεγονότα ἐδικαίωσαν τὴν προσδοκίαν ταύτην. Ἐν-
τὸς ὀλίγων ἡμερῶν, αἱ δύο ἐχθρικαὶ πτέρυγες προήλασαν.

Ἐν τούτοις, παρὰ τὰ πλεονεκτῆματα ταῦτα, ὑπῆρχε φό-
βος ὅτι οἱ Μαυροβούνιοι ἤθελον νικηθῆ ὑπὸ τοῦ πλῆθους καὶ
τῶν πεισματωδῶν προσπαθειῶν τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν. Ἡ
Αὐστρία ὅμως τοὺς ἔσωσεν ἀπειλήσασα τὴν Πύλην, ἣν κα-
τηγόρει ὡς ὑποθάλπουσαν τὴν ἐν Οὐγγαρία ἐπανάστασιν.
Ἡ Πύλη ἐφοβήθη καὶ ἐπειδὴ ἡ Αὐστρία ἐζήτηε τὴν ἀπομά-
κρυνσιν τῶν τουρκικῶν στρατιῶν ἀπὸ τῶν Μαυροβουνιωτικῶν
μεθορίων, ὁ Ὅμῆρ πασσᾶς ἀνεκλήθη.

Ἡ δὲ μεγάλη τριकुμία, ἣτις ἐμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἐ-
κραγῆ ἐν Ἀνατολῇ, ἐβόιζεν ἤδη. Ὁ πολιτικὸς ὀρίζων εἶχε
θολωθῆ, ἡ Τουρκία ἠτοιμάζετο διὰ τὸ πρόσωπον, ὅπερ τῇ
εἶχον προσδιορίσει τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἀνακτοβούλια καὶ συνή-
θροϊζε τοὺς στρατοὺς της, τὸ δὲ Μαυροβούνιον ἠδυνήθη νὰ
ἀναπνεύσῃ ὀλίγον.

Μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τῶν Τούρκων ὁ Δανίλος μετεχει-
ρίσθη τὴν ἐνεργητικότητά του εἰς τὸν πολιτικὸν διοργανι-
σμὸν τῆς χώρας του. Διαρρήξας ὀρμητικῶς τὰς παραδόσεις,
δὲν ἠθέλησε νὰ ἦναι ἱερεὺς καὶ ἡγεμὼν βασιλεύων, καὶ κα-
τῶρθωσε ν' ἀναγνωρισθῆ ἡ κυριαρχία του ἀνεξάρτητος ὑπὸ
τῆς λοιπῆς Εὐρώπης.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἠκολούθησε τὴν αὐτὴν πολιτικὴν καὶ διὰ
τῆς σώφρονος ἅμα καὶ πατριωτικῆς διοικήσεώς του, ἠδου-
νήθη νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τὸν λαόν, ὃν ἐκυβέρνηα, θέσιν ὀρι-
στικὴν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνικοτήτων.